

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Геоботаніка»

Ступінь вищої освіти – Доктор філософії
Спеціальність – 091 Біологія

Освітня програма «Біологія»
Рік навчання – 1 семестр- 2 (денна)
Форма навчання денна, вечірня, заочна
Кількість кредитів ЄКТС – 5
Мова викладання - українська

Лектор курсу

Якубенко Б.Є., професор кафедри ботаніки дендрології та лісової селекції, доктор біологічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України / Чурілов А.М. доцент кафедри ботаніки дендрології та лісової селекції, кандидат біологічних наук, доцент

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

botaniky@ukr.net

Сторінка курсу в eLearn

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

У курсі «Геоботаніки» розглядаються питання класичних і сучасних практичних підходів, способів і методів вивчення геоботанічних та флористичних об'єктів. Особлива увага надається будові, структурі й ознакам фітоценозу, взаємовідношенням між рослинами у фітоценозах. екології фітоценозів. динаміці і класифікації фітоценозів, продуктивності, охороні та відтворенні рослинності, закономірностям географічного поширення рослинного покриву і методиці геоботанічних досліджень, за якими можна охарактеризувати ті чи інші рослинні угруповання.

Вивчення дисципліни «Геоботаніки» забезпечує опанування таких загальних компетентностей, як знання та розуміння предметної області, здатність до пошуку, оброблення та комплексного аналізу інформації з різних джерел, здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Вивчення дисципліни «Геоботаніки» забезпечує опанування таких фахових компетентностей, як здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі біології, оцінювати та забезпечувати якість досліджень (які проводять), ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в біології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, сформулювати системний науковий світогляд та загальнокультурний колозір та здатність до ретроспективного аналізу наукового доробку в напрямі дослідження геоботанічних і флористичних об'єктів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лаборат орні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 рік навчання 2 семестр				
Тема 1. Вступ. Фітоценоз і його місце в біосфері..	2/	<p><i>Знати:</i> концептуальні, теоретичні та методологічні основи геоботаніки; – теоретичні основи структурної організації фітоценозу та методологічні підходи до вивчення будови й ознак фітоценозу; – роль життєвих рослин у формуванні фітоценозу; – структурну організацію рослинного угруповання; теоретичні основи кількісних та якісних співвідношень між видами у фітоценозах; – популяційну екологію й геоботаніку з метою аналізу популяцій, ценопопуляцій та їхніх властивостей, динаміку ценопопуляцій та її компоненти, екотип, екоелементи, ізореагенти й морфолого-біологічні групи, віковий спектр ценопопуляцій, їхню стратегію й класифікацію та статистично обробляти характеристику популяцій; – теоретичні й методичні основи екології фітоценозів; – динаміку рослинності, зокрема вирізняти природні, природно-антропічні, антропічні зміни й створювати моделі прогнозних зміни на перспективу; – соціологічні аспекти геоботаніки, зокрема охорону гено- і ценофонду України та природо-охоронних об'єктів; – класифікацію рослинності і систему синтаксономічних одиниць геоботаніки за еколого-фітоценологічної або домінантної класифікацію та класифікацію рослинності за методом Браун-Бланке на основі яких розробляти</p>	<p><i>Підготовка до лекції</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та повнотекстовою лекцією та додатками до неї та наведеними джерелами літератури в eLearn). <i>Виконання та задача лабораторної роботи</i> (в методичних рекомендаціях – впродовж практичного заняття та самостійно - в eLearn). <i>Виконання самостійної роботи</i> (завдання в eLearn). <i>Підготовка та написання контрольної роботи</i> (описова частина у формі письмової/усної відповіді – на аудиторних заняттях та/або тестова - в eLearn)</p>	<p><i>Виконання та задача лабораторних і самостійних робіт, а також контролю у вигляді тестів/ ессе / презентації</i> (в eLearn) та усного/письмового опитування – згідно з журналом оцінювання в eLearn.</p>
Тема 2. Структурна будова рослинних угруповань.	2/4			
Тема 3. Взаємовідношення між рослинами у фітоценозах.	2/2			
Тема 4 Екологія фітоценозів. Індикаційні властивості рослин та їх значення у фітоценології.	2/4			
Тема5. Динаміка рослинності.	2/2			
Тема 6 Класифікація фітоценозів та система синтаксономічних одиниць у фітоценології	2/2			
Тема 7. Продуктивність, охорона та відтворення рослинності	2/2			

		<p>схему синтаксономічних одиниць рослинності;</p> <ul style="list-style-type: none">– методологічні основи геоботаніки й агрофітоценології;– рослинність України та зональність її розподілу і флористичне районування Землі. <p><i>Уміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- використовувати моделі для дослідження біогеоценозу і фітоценозу, розуміти генезис та ознаки фітоценозу, його формування;- визначати характеристики ознак фітоценозу, які обумовлюють таку специфічну будову, як флористичний склад, роль видів в будові та функціонуванні фітоценозу, фітоценоטיפи, життєвість виду, ясність та константність виду;- визначати життєві форми рослин й аналізувати їхню роль у формуванні фітоценозу:- визначати ярусність природних і культурних фітоценозів, аналізувати структурність фітоценозу та його біогоризнти, синузальність, мозаїчність та комплексність фітоценозу;- визначати покриття, ясність біомасу, фітомасу і продукцію, характер розміщення виду його трапляння, фенологію, фази росту й розвитку рослин і сезонну ритміку фітоценозів, аспектність, структурованість та її оцінку, різноманітність фітоценозів та значення їх у практиці лісівництва й агрономії;- аналізувати популяцію, ценопопуляцію та їх властивості, динаміку ценопопуляцій та її компоненти, екотип, екоелементи, ізореагенти й морфолого-біологічні групи, віковий спектр ценопопуляцій, їхню стратегію й класифікацію та статистично обробляти характеристику популяцій;- класифікувати й вирізняти екологічні чинники як абіотичні, біотичні й антропогенні в розвитку рослин і фітоценозів;- вирізняти природні, природно-антропогенні, антропогенні зміни й створювати моделі прогнозних змін на перспективу;		
--	--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - визначати флористичну й ценотичну значимість заповідних територій; - використовувати еколого-фітоценологічну або домінуючу класифікацію та класифікацію рослинності за методом Браун-Бланке на основі яких розробляти схему синтаксономічних одиниць рослинності; - вирізняти специфічність і закономірності будови та функціонування агрофітоценозів, розуміти еколого-ценогичні відношення ценобіонтів польової і синантропної рослинності, зональні особливості синантропної рослинності; - давати геоботанічну характеристику зони Полісся, лісостепової й степової зон, а також передгірних і гірських районів Карпат та Криму. - створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях; - брати участь у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію на конференціях, семінарах та форумах; - брати участь у критичному діалозі та зацікавити результатами дослідження; - проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у галузях біологічних наук; - критично сприймати та аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів; - генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення. 		
Можливість отримання додаткових балів:	Додаткові бали можна отримати за підготовку доповіді та/або участь у конференції		до 10 балів
Всього за семестр			100*0,7 (максимум 70 балів)
Екзамен			30 балів
Всього разом			100 балів

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Лабораторні, самостійні роботи та/або контрольне опитування необхідно здавати у заплановані терміни до закінчення вивчення поточних тем. Порушення термінів здачі без поважної причини надає право викладачу знизити оцінку. Перескладання відповідного виду контролю знань відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення курсу дисципліни.
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування, використання мобільних пристроїв та додаткової літератури під час виконання відповідного виду контролю знань та екзамену категорично заборонено.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування лекційних та лабораторних занять є обов'язковим для всіх здобувачів. Запізнення на заняття не допускаються. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку. Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем доктора філософії, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

Рейтинг здобувача доктора філософії, бали	Оцінка національна за результати складання екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно